

Močvirska logarica kot sporočilna vrsta Krajinskega parka Ljubljansko barje

Močvirska logarica ali bolj znana po imenu močvirski tulipan je rastlina, ki raste v naši neposredni bližini. Najdemo ga na Ljubljanskem barju, na obrobju Ljubljane, na mokrotnih travnikih v okolici Trzina, na Štajerskem in v Pomurju, prav tako v Krakovskem gozdu. Prepoznamo ga po vijoličnem cvetu, katerega vzorec spominja na šahovnico. Močvirska logarica je podobna tulipanu, prav zato mu mnogi rečemo močvirski tulipan, a razlika je v tem, da je njegov cvet obrnjen navzdol. O tej rastlini smo se pogovarjali s strokovnjakinjo Barbaro Vidmar iz Krajinskega parka Ljubljansko barje.

foto: Barbara Vidmar

»Močvirska logarica je ena prvih zavarovanih rastlinskih vrst pri nas. V Spomenici, vsebinsko dobro utemeljenem programu varstva narave v Sloveniji, leta 1920 še ni bila omenjena, so jo pa zavarovali z Uredbo o dopolnitvi odredbe o varovanju redke flore že leta 1949. »Ne smejo se trgati, ruvati, prodajati, ponujati v nakup in izvažati ...« je bilo zapisano v uredbi, kršitelje pa je čakala globa do 25.000 din in v hujših primerih celo prisilno delo brez odzema prostosti. Sprva se je kazen nanašala le na posamezne rastline, danes pa je zavarovan tudi njen življenjski prostor. Močvirska logarica je uvrščena tudi v rdeči seznam praprotnic in semenk, kajti vse prehitro izginja, ne le na Ljubljanskem barju, temveč tudi na drugih rastiščih po Sloveniji.« (avtorica Barbara Vidmar, iz članka, ki ga je pripravila v okviru projekta LIFE **Naturaviva**; <https://www.naturaviva.si/vijolicaste-lepotice-mokrotnih-travnikov/>)

Kdaj lahko močvirsko logarico najdemo na barju?

Cveteti začne v začetku pomladi, okoli 25. marca, kakšna pa se najde že prej. Cveti zelo malo časa, od deset do štirinajst dni, odvisno je tudi od vremena. Kadar je zelo suho, tako kot sedaj, zelo hitro odcvetijo. Prav tako so njihovi cvetovi znatno manjši. Močvirska logarica potrebuje ogromno vode in zato jo poiščemo v travniških depresijah. Ko odcveti, se povešen cvet zravnja in ostane samo semenska glavica. Takrat ga pravzaprav niti ne prepoznamo.

Kaj tej rastlini najbolj škodi?

Škoduje ji gnojenje travnikov, spreminjanje travnikov v njive ter preveč pogosta košnja. Če prevečkrat kosimo, ne doseže celotnega življenjskega kroga. Prav tako je ne najdemo na zaraščenih območjih.

Kljub temu, da tako hitro odcvetijo, so to rastlino v projektu LIFE **Naturaviva** izbrali kot sporočilno vrsto Krajinskega parka Ljubljansko barje. S projektom promovirajo biodiverzitetu.

»Že v prvih dneh januarja je na naš elektronski naslov prispelo sporočilo iz daljne Nemčije, v katerem nas je neki gospod prijazno povprašal po tem, kdaj na Ljubljanskem barju zacvetijo močvirske logarice. Glas o vijoličastih lepoticah je torej segel tudi daleč preko naših državnih meja.« (Barbara Vidmar)

Eva Povirk